

BRÓKER MARCSI

Készült a Magyar RTL Televízió Zrt. *Bróker Marcsi* című filmsorozatának forgatókönyve alapján, melyet Fazekas Máté Bence, Gigor Attila és Szántó Fanni írt. A forgatókönyvet regénnyé átdolgozta Kal Pintér Mihály.

EGY KARCAGI KISLÁNY ÁLMA

Hogy mi lehet egy tízéves kislány álma, azt nem mindig tudják a felnőttek. Néha hercegnőként terpeszkedik egy trónusnak képzelt kis sámlin, és parancsokat osztogat az udvarhölgyeinek, máskor tündérnek képzelet magát, és jó messzire repül, talán még a képzeleten is túlra. Mari átlagos, karcagi kisgyerek. Többnyire a szobájában ül, és még a képzeletében is zárva vannak az ablakok. Nem akar kirepülni, nem akar mesebeli angyalka lenni. A filléretket számolja. Egymás mellé teszi, majd új formába rendezi őket. Az egyiket az utcán találta, a másik nagypapa zsebéből esett ki, és néhányat azért kapott, mert jó jegyet hozott az iskolából. Bár papa ezt a fajta megvesztegetést nem különösebben kedveli, nagykáival mindig össze lehet mosolyogni. Csak legyen jó az a bizi. És Marika tanul is rendesen. Anyukájával és apukájával hármásban élnek, de papa és mama is mindig ott sertepertél körülöttük, így Marika megszokta, hogy kicsit körülötte forog a világ, a szülőket, nagyszülőket pedig szépen ki lehet játszani egymás ellen. A kislány kedvence az orosz. Az osztálytársai utálják, ő viszont meglátja benne a lehetőséget. A titkos kódok sorozatát. Valamit, amit majd csak ő érthet meg, és persze azok, akik hagyják magukat beavatni. Az angol egyelőre tiltott gyümölcsnek számít. Nincs olyan iskola, ahol tanítanak. Mert az valamiféle ígélet lenne arra, hogy egyszer kitör a szabadság, és aki akar, nyugatra mehet. Vagy egyszerűen gátlások nélkül elmondhatja a véleményét, és oda tartozhat, ahová tartozni szeretne. Hogy Marcsi anyja és

apja hová tartozik, az persze kérdés. Kommunistának nem elég jó kommunisták, lázadónak meg nem elég jó lázadók. Valahol a kettő között lavíroznak, ott tűnik a legbiztonságosabbnak a világ. Nem szereztek ellenségeket, de túlságosan sok barátot sem. Igazi túlélők. Marcsi azonban ennél többre vágyik.

Tengerpartra, pálmafára, napfényre. Mi más lehet egy karcagi kislány álma? De a nagyikája addig verte a fejébe, hogy legyen elégedett a sorsával, ne vágyjon többre, mint amennyit megengedhet magának, és imádja a szocializmusban nem annyira elfogadott jóistent, hogy Marcsi végül bemutatja szófogadó, jókislányos arcát. És ez nem is esik annyira nehezére. Hiszen nagyika az ő szövetségese. Amikor először mennek misére, nagyika kis göcsörtös mutatójával rámutat a kápolnára, és közli: azon az ajtón most titokban megyünk be. Az senkinek sem használ, ha kiderül. Marcsinak tetszik, hogy titokban mennek valahova. Az nem olyan unalmas, mint minden más, amit szabályszerűen, rutinból csinál, napról napra, évről évre. Szereti figyelni a sok hókuszpókuszt. A papot, aki fiatal és sármos, a szent énekeket, amiket soha nem tud megjegyezni. Néha elkalandozik. Amikor látja, hogy az atya mennyi szentelt vizet locsol szét, és hogy a hívek milyen áhítattal veszik azt a kis zuhanyt, akkor ő gondolkodni kezd: ha egy üveg vízre kérnének áldást, az vajon hányszoros boldogságot okozhatna? Ő majd szállítja neki a palackokat. Egy liter, az tíz deci, ha féldecinként adnák el, és annyit kérnének minden kis adag szentelt vízért, mint amennyi egy üveg ára, akkor literenként csupán fél deci lenne a befektetési költség, a maradék hasznot, ha kettővel elosztaná... Csak meg lehet egyezni azzal a csinos kis atyával. Hús fillér a forrásvíz a sarki ABC-ben, a kútból meg ingyenes. És a híveknek elég pár lötytyintés. Jó zsebpénzt tudna összetenni havonta... A mise végén mondja is a nagyikának, hogy beszélnie kellene az atyával. És a nagyika hagyja, mert tudja, hogy így majd csak üdvözülni az ő drága unokája. És amikor az atya már az összes hívének

összes panaszát meghallgatta, Marcsira veti a szemét, aki felteszi neki a kérdést: „Mennyibe kerül egy áldás?” Az atya olyan szúrós szemmel néz vissza, hogy rögtön össze is omlik a lány rögtönözve felépített kis gazdasági rendszere, csak a szegény marad, és persze a megválaszolatlan kérdés. Nem is forszírozza tovább. És akkor még mélyebben hallgat, amikor az apja rákérdez, ugyan, merre is jártak a nagyival. Ilyenkor mindig próbálnak témát váltani. Hazudni nem akarnak. Apa a barátaival már mélyen belegyökerezett a Leninbe, és legfeljebb tanácsházi gyűlésre mennek, ott elég jó a virsli. De nagyika szenvedélyes istenhitét a családban más sem osztja.

Nagypapa mindig csak egy kanállal mer, többet nem ad, nehogy bárki is hagyjon. Nem áll olyan jól a világ, hogy ezt megengedhessék maguknak. Bár Lenin már lekerült a falról, és a sötét folt, amit maga mögött hagyott, kezd lekopni, azért jobb halkán beszélni, keveset enni, és sok lekvárt felhalmozni a kamrában. Marcsi nem lehet balkezes, hiába hóbortoskodik ilyesmivel, a kanál a jobb kézbe való, a két láb meg egymás mellé a szoknya alá, nehogy valaki illetlennek gondolja. Ha gyűrődés van a ruhán, azt szépen el kell simítgatni. A nagymama keresztet vet ebéd előtt, úgy, hogy az ura ne lássa, mert a végén még falhoz vágja a tányért, és akkor annyi a levesnek. Nem mintha a nagypapának nem lennének Istenhez fűződő gondolatai, csak jó mélyre temette őket magában. Nehogy már innen vigyen valamit ki az a szegény Marcsika, amiből aztán baja lehet.

– Mikor mész? – kérdezi nagyapa.

– A táborba? Egy hét múlva.

– Nem kell a nagyanyádról beszélni. Még azt mondják, reakciós.

– Mit? – kérdezi Marcsi, mert nem érti, a nagypapa pontosan mit akar, de az öreg csak kanalazza tovább a levest, és megtáncoltat egy-két zsírcseppet a bajuszán.

– Nem vagyok reakciós – mondja a nagyanyja. – Ilyet ne is mondj, még összezavarod ezt a gyereket!

– Akkor meg mit hányod a keresztet az asztal alatt, mi?

– Erre is csak te hívod fel a figyelmet. Ez az Istenre meg rám tartozik...

– Milyen Istenre? Mit járatod itt azt a babonás szádat? Isten, az nincs, nem is volt, meg nem is lesz.

– Csak a Lenin, mi? Az volt is, lesz is, marad is...

– Most aztán elég legyen! Miért fáj az neked, hogy ezek igazságot meg egyenlőséget akarnak?

– Bolond, aki elhiszi...

Marcsi érzi, ebből megint nagy vihar kerekedik.

Nagymama szipog, ami általában nem jó jel. Ilyesmit akkor tesz, ha demonstrálja, hogy meg van sértődve, el van árulva, vagy amikor megjelenik neki a Jézus Krisztus, és némi ellenforradalmi tevékenységre sarkallja. Soha nem tudott kiállni magáért, és soha nem azt mondta, amit a többiek. Ez némileg fullasztóan hat a környezetére. Marika azonban megérti. Pláne most, amikor a nagypapa úgy letolta. A papa nem sokáig mérges. Most is feláll, megtörli a száját, bemegy a kis szobába, becsukja maga után az ajtót, bizonyára a hírlapot olvassa. Bár nincs már a szobában, nagyika mégis suttogva folytatja.

– Nem tagadhatod meg istened, az bűn. Még a táborban sem – súgja Marikának nagyfi.

– És ha csak úgy nem beszélek róla?

– Az is bűn, de bocsánatos. Isten pontosan tudja, hogy milyen időket élünk, nem tesz a válladra nagyobb terheket.

– Nekem a Zsóka úgy mondta, hogy Isten, az volt, de a szocialisták alkut kötöttek vele, hogy ne legyen jelen az emberek életében, ugyanis most már itt a Földön nélküle fogják megteremteni a világbékét, meg azt, hogy mindenki egyenlő legyen.

– Isten soha nem mondott olyat, hogy mindenkinek egyenlőnek kell lennie. Ez badarság. A szegényeknek el kell fogadniuk,